

Referat folkemøte Raet Nasjonalpark – Strand hotell Fevik 30.8.13

37 deltakere

Fra Fylkesmannen i Aust-Agder: Miljøverndirektør Jan Atle Knutsen, prosjektleder Geir André Homme, ass. miljøverndirektør Thomas Kiland-Langeland.

Referat

Miljøverndirektør Jan Atle Knutsen innleder og beskriver historikken. Prosess ca. ett år så langt. Presiserer tidlig at den røde streken på kartet viser utredningsområde og er på ingen måte en endelig grense for nasjonalparken.

Hvorfor skal vi lage en Nasjonalpark? Nasjonalpark gir et bedre vern mot store, betydelige naturinngrep enn landskapsvernområde. Målet er å bevare naturkvalitetene som skjærgården har til de kommende generasjoner. Vi opplever at kommunene stiller seg bak initiativet. En nasjonalpark vil utløse mer penger til forvaltning av områdene, og vil bli et fortrinn for regionen.

Det foreslåtte utredningsområdet er det området hvor isen først trakk seg bort, og hvor «raet går i land». Dette gjør området til spesielt rikt og interessant, både ut fra landskaps-, natur- og kulturverdier og tradisjonell næring.

Understreker at en nasjonalpark i 2013 er ikke bare vern og forbud mot alt. Bruk og vern henger sammen – det er slik verdiene består!

Prosess sammen med Jomfruland. Beskriver organiseringen og temautredninger; natur, kultur, friluftsliv, landskap og næring. Tidsplan – Vedtak 2016. Mange muligheter for å gi innspill underveis.

Understreker at all tradisjonell næring skal kunne videreføres.

Prosjektleder for Raet Nasjonalpark, Geir André Homme, tar over og presenterer detaljene. Homme viser til at det er naturmangfoldloven som styrer løpet og fremgangsmetoden. Utredningsområdet berører ca. 800 grunneiere. Vi ønsker så mye innspill som mulig fra dere! Hva mener dere er viktig å vektlegge? Jo mer vi vet og jo tidligere vi får vite det, desto bedre blir resultatet.

Homme opplyser at Fylkesmannen ser for seg en veldig lik prosess som på Færder. Området vil bli delt inn i ulike soner med tilpassede regler. Dette er fordi en forskrift for hele området ville bli svært omfattende og uoversiktlig, samtidig som noen av områdene, f.eks. sjøfuglreservatene trenger særskilte regler.

Det er nå startet opp arbeidet med å utvikle verneplanen for Raet Nasjonalpark. Dette inkluderer arbeidet med verneforskrift og forvaltningsplan.

Nasjonalparken vil bli forvaltet av et lokalt styre. Et styre bestående av ordførerne i det berørte kommunene, fylkeskommunen og fylkesmannen fatter vedtakene, mens saksbehandlingen gjøres av nasjonalparkforvalteren (egen stilling). I dagens landskapsvernområde er det Fylkesmannen som står for saksbehandlingen av f.eks. dispensasjoner.

Spørsmål fra salen

Salen: Ikke alle grunneiere har fått oppstartsmeldingen. Svar: Vi har forsøkt etter beste evne å nå alle etter matrikkelen, men kan være flere eiere eller endringer som ikke er oppdatert. Oppfordrer de som kjenner noen om å gå inn på nettsidene til Fylkesmannen å laste ned oppstartsmeldingen derfra.

Salen: Hva ønskes det innspill på? Og hva er aktuelt nå?

Svar: Er åpent nå. Kjenner du til spesielle kvaliteter, sjelden blomst etc. spill det inn. Spesiell bruk som vi kanskje ikke er oppmerksomme på, spesielle egenskaper. Kunnskapen som ligger i lokalmiljøet ønsker vi å få tak på. Dere vet masse som vi gjerne vil høre om!

Salen: Hvordan bruker vi og får merverdi ut av en nasjonalpark?

Svar: Det arbeides parallelt med «Nasjonalpark pluss», hvor Aust-Agder fylkeskommune har hovedansvar for næringsdelen. Tanken er bruk som nå, og tilrettelegging og utvikling av næring, bl.a. turisme, på naturens og landskapets premisser.

Salen: Hvem er kontaktperson i Grimstad kommune? Svar: Ove Bach og ordfører Hans Antonsen.

Fylkesmannen orienterer om at vi tok utgangspunkt i eksiterende verneområder og kjente naturtyper av høy verdi.

Salen: Brygger; trekke grensa utenfor? Svar: Ingenting er avklart rundt dette, flere løsninger mulig.

Fylkesmannen: De tre kilene er også med i utredningsområdet – skal utredes hvorvidt de skal være med.

Salen: Vil kunnskapen bli tilgjengelig – utredningene? Svar: Alle delutredningene blir offentliggjort.

Salen: Naturreservat er det strengeste? Riktig? Svar: Ja, Nasjonalpark er mindre strengt.

Salen: Modernisering av hytte? Svar: Er strengt, men de små hyttene vil få noe større muligheter enn allerede store hytter. Hytter over 60 m² anses som «store».

Salen: Er det helt ulike regler på hver side av streken? Svar: Ja. Salen: Da er det kanskje hensiktismessig å trekke streken i sjøen, utenfor eiendomsgrensa.

Salen: Regulerter hyttefelt? Vil de bli inkludert? Svar: Nei, de vil bli holdt utenfor parken.

Salen: Får vi tilbakemeldinger på innspillene vi får? Svar: Alt blir registrert og vurdert – fremkommer av saksfremlegg.

Salen: Fylkesmannen nevnte at friluftslivet i Hvaler er begrenset noe. Hvordan? Svar: Kan bli soner hvor f.eks. telting blir begrenset. Men; intensjonen er at bruk som før.

Salen: Hvem vil saksbehandle søknader? Svar: Forvalter/sekretær er saksbehandler, styret fatter vedtak.

Salen: Hvorfor er ikke større arealer på land med – hvorfor følger vi ikke raet videre inn på land?

Svar: Vil bli krevende (mange eiere, mye virksomhet). Dessuten tillates ikke større tekniske inngrep i en nasjonalpark.

Salen: Tar staten over eiendomsretten? Svar: Ikke vanlig.

Salen: Kulturminner? Er et gammelt sagbruk i Sømsholmen? Blir dette med? Svar: Dette er et eksempel på det vi ønsker innspill om. Delutredningen om kulturminner vil nok omtale dette, og fra denne vil det komme en anbefaling om bl.a. dette.

Fylkesmannen ved Homme orienterer nærmere om erstatning

Ettersom dette ikke er frivillig vern, har de med saklig grunn til det, krav på erstatning.

Naturmangfoldloven: Fører vernet til at igangværende bruk blir vanskeliggjort, kan man ha krav på erstatning. Dersom en har byggetillatelse for hytte, men ikke bygget, da har man krav på erstatning. Skjæringspunktet er når verneplanene kunngjøres. Har man en ubebygd parsell som en har vurdert til hytte, har man ikke krav på erstatning dersom en mangler byggetillatelse. Vi venter imidlertid få saker, da landarealene i dag i stor grad allerede er omfattet av en eller annen type vern. Eventuelle krav skal fremsettes innen 4 måneder etter at vernevedtaket fattes.

Strekene er ikke satt for å skape problemer for folk. Vi ønsker å ta hensyn. Så vidt vi vet er det svært få nye bygninger som tas med som ikke allerede ligger i vernet område.

Salen: Innlemme Hasseltangen industriområde i nasjonalparken, og ev. omregulere fra industri til offentlig formål. Saken har vært behandlet av kommunestyret i Grimstad og vedtatt at en ønsker å gå videre med dette. Fylkesmannen presiserte at vi gjerne hjelper til og støtter en anmodning til departementet om statlig tilskudd til erverv av området, men presiserer at initiativet må komme fra kommunen.

Salen: Veldig flott at Grimstad kommune har fattet det vedtaket de har. Kjenner området godt, og mener det absolutt bør tilbakeføres.

Salen: Erstatning. Prinsippet. Landbruk. Kan man endre landbruksvirksomhet? Svar: Vi har ikke tenkt på alt, må være en viss fleksibilitet for at næringsvirksomheten kan fortsette. Kanskje soneinndelingen kan brukes til å styre dette.

Salen: Gamle bruksretter på holmer etc. lagring. Fiskerettigheter. Hvordan vil det kunne forandre seg? Svar: Ingen intensjoner om å endre dette. Vi vil gjerne ha innspill på hvilke ulike rettigheter som finnes, og hvordan de kan brukes. Også gjerne innspill på hvordan en kan bruke området – turisme etc.

Salen: Glad for at Valøyene er med, er mye interessant der.